

Vredesactie voor de correctionele rechtbank. De Crem wil vrije meningsuiting bestraffen

Geplaatst op woensdag 11 december 2013 |

Op 14 november 2008 sloten vredesactivisten symbolisch het ministerie van Defensie. "Minister van Defensie De Crem trekt ons land steeds dieper in een uitzichtloze oorlog in Afghanistan." aldus het persbericht van die dag. De actie verliep strikt geweldloos en er werd niets beschadigd.

Vijf jaar later, op 10 december 2013, besliste de raadkamer in Brussel om Vredesactie correctioneel te vervolgen voor deze actie wegens het opzettelijk beschadigen van andermans onroerende goederen.

Dit is een grove aanfluiting van het recht op vrije meningsuiting. Het lijkt erop dat minister De Crem gebruikt maakt van SLAPP (strategic lawsuit against public participation): het instellen van juridische procedures om critici de mond te snoeren. Het ministerie van defensie viseert Vredesactie en vredesactivisten met aanklachten voor futiliteiten, met meestal een heel zwakke bewijsvoering, maar bedoeld om uit te putten en af te schrikken.

Minister De Crem vindt dat er strafrechtelijke feiten zijn gepleegd. Vredesactie betwist dat. Er is geen enkele materiële schade toegebracht en daar hebben de vredesactivisten ook bewust zorg voor gedragen. De 'verf' die gebruikt werd tijdens de geweldloze actie was theaterbloed dat eenvoudig met een emmer water kan worden opgekuist. Bovendien hadden de vredesactivisten de intentie om die opkuis zelf te doen maar zijn ze hierbij gehinderd door de politie die hen heeft opgepakt voor verhoor.

Imagoschade

De actie kaderde in de internationale actiedag "War starts here", die wil zichtbaar maken hoe Europa betrokken is in oorlogen elders. De vredesactivisten blokkeerden de poorten van het ministerie van Defensie en hingen spandoeken. Ondertussen was een schoonmaakploeg aan de slag om het 'bloed' dat uit het ministerie van defensie stroomde, van de stoep te spoelen. De actie verliep strikt geweldloos en er werd niets beschadigd.

Minister De Crem vindt dat er strafrechtelijke feiten zijn gepleegd en dat er een schade is toegebracht van 200 euro. Vredesactie betwist beide. Er is geen enkele materiële schade toegebracht en daar hebben de vredesactivisten ook bewust zorg voor gedragen. De 'verf' die gebruikt werd tijdens de geweldloze actie was theaterbloed dat eenvoudig met een emmer water kan worden opgekuist. Bovendien hadden de vredesactivisten de intentie om die opkuis zelf te doen maar zijn ze hierbij gehinderd door de politie die hen heeft opgepakt voor verhoor. Toen de vredesactivisten enkele uren later opnieuw vrij waren, was er van het theaterbloed reeds niets meer te zien.

Het 'bloed' had ook gewoon kunnen weg regenen maar minister De Crem trommelde onmiddellijk enkele soldaten op om met een hogedrukreiniger alles snel weg te spoelen. Wat De Crem vooral wou voorkomen was imagoschade. Maar dat het imago van een minister beschadigd kan worden door vrije meningsuiting is net eigen aan het recht op vrije meningsuiting. Daar mogen geen strafrechtelijke gevolgen aan verbonden worden. Als het ministerie van defensie 200 euro kosten maakt om het theaterbloed snel te verwijderen, dan kunnen ze dit best op hun PR-budget zetten.

Inperking van het recht op vrije meningsuiting

Het parket heeft zich, op verzoek van minister De Crem, vijf jaar moeten bezighouden met het samenstellen van een (zwak) dossier waarbij de volgens de eiser opgelopen schade (200 euro) in schril contrast staat met de geïnvesteerde onderzoekstijd. Vredesactie daarentegen loopt door

de strafrechterlijke vervolging het risico op een zware geldboete en een mogelijk verbod op een aantal activiteiten tot zelfs het ontbinden van de organisatie. Een pijnlijke en schandalige inperking van het recht op vrije meningsuiting en de amputatie van een stuk democratie.

Criminalisering van geweldloze actie

Vredesactie is bezorgd. Wanneer mensen in het Midden-Oosten of China in opstand komen tegen de overheid, juichen we hen toe. Als burgers hier hun stem laten horen worden ze meer en meer vervolgd en gecriminaliseerd. De ruimte voor sociale en politieke actie staat onder druk. Nochtans zouden we blij moeten zijn dat er in deze tijden nog groepen mensen bestaan die zich het algemeen belang aantrekken en bereid zijn om daarvoor geweldloos lijf en leden in te zetten.

De burgerlijke partijstelling van minister De Crem tegen Vredesactie zet zich bij in een lijst van voorbeelden waarbij overheden en bedrijven sociale actie meer en meer beantwoorden met vervolging voor de rechtbank. Ook al eindigen de processen in vele gevallen met buitenvervolginstelling of vrijspraak, ze zijn een duidelijke vorm van intimidatie. De repressieve aanpak van activisten schrikt mensen af om geweldloze acties te organiseren of er aan deel te nemen. Om nog niet te spreken van de financiële gevolgen die verbonden zijn aan dergelijke procedures.

Naast het invoeren van de GAS-boetes en de eenzijdige verzoekschriften zijn dergelijke rechtzaken duidelijke voorbeelden van het inperken van het fundamentele recht op vrije meningsuiting.

Het geweldloos actievoeren door de vredesbeweging wordt op die manier gecriminaliseerd en bijgevolg ook de democratische ruimte om als vredesbeweging te functioneren.

Geweldloze actie is een onderdeel van de democratie

Onze democratie is er gekomen dankzij intense sociale actie. Veel van de verworvenheden die we nu evident vinden, hebben we te danken aan de ongehoorzaamheid van bewegingen en de bereidheid van mensen om zich in te zetten voor het algemeen belang. Ook vandaag hebben we sociale actie nodig om onze democratie in stand te houden en te verbeteren.

Het feit dat we in een rechtstaat leven die democratische grondrechten zoals vrijheid van meningsuiting erkent, wil nog niet zeggen dat daarmee iedere stem even hard doorweegt in de besluitvorming. Sommige stemmen klinken luider dan andere. En heel wat stemmen vormen hoogstens wat achtergrondruis.

Door geweldloos actie te voeren kan wie niet gehoord wordt, proberen zijn stem te veroveren. De ruimte daarvoor wordt ook in een democratie zelden cadeau gedaan. Via geweldloze acties breken groepen in in een debat. Ze plaatsen problemen op de agenda waar overheden het liever niet over hebben. Daarom voert Vredesactie op 19 december a.s. actie tijdens de vergadering van de Europese staats- en regeringsleiders in Brussel. Op de agenda van de top: het versterken van de Europese wapenindustrie. 'Wat goed is voor de bedrijven, is goed voor iedereen', luidt hun motto. Maar een beleid op maat van de wapenindustrie zorgt niet voor een veiligere wereld. Integendeel. Tijd voor reactie.

Foto's van de actie van 14 november 2008: <http://www.flickr.com/photos/vredesactie/sets/72157638571957774/>

Vredesactie - 11 december 2013